

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

ESERİN ADI: EŞ-ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKÎ'L-MUSTAFÂ

ESERİN MÜELLİFİ: KÂDÎ İYÂZ (ö. 544/1149)

TERCÜME VE ŞERH EDEN: PROF. DR. MEHMET YAŞAR KANDEMİR

4.Eylül.2016, Pazar - Sayfa 1
(Dersler öğle namazından bir saat önce başlar)

Türkçe Tercüme & Şerhi
Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt) - Mayıs 2012
Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir
Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

Eser Hakkında

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Ses kayıtları ve Ders notlarına
www.sifadersleri.com
adresinden ulaşabilirsiniz.

DERS KONUSU:

- 1. BÖLÜM:** Yüceler Yücesi Cenâb-ı Hakk'ın Resûl-i Ekrem'in Şân ve Şerefini Yüceltmesi
- 3. KISIM:** Resûl-i Ekrem'in Allah Katındaki Üstün Değeri
- 1. FASIL:** Resûl-i Ekrem'in Allah Yakınlığı

Arapça Kaynak sf. 224
Türkçe Tercüme, Cilt.1 - sf. 366

وَرُوِيَ عَنْ سُرَيْجِ بْنِ يُونُسَ أَنَّهُ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ مَلَائِكَةً سَيَّاحِينَ عِيَادَتُهَا كُلِّ دَارٍ فِيهَا أَحْمَدٌ، أَوْ مُحَمَّدٌ، إِكْرَامًا مِنْهُمْ لِمُحَمَّدٍ ﷺ.

٤٢٧ - وَرَوَى ابْنُ قَانِعٍ الْقَاضِي، عَنْ أَبِي الْحَمَرَاءِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ إِذَا عَلَى الْعَرْشِ مَكْتُوبٌ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، أَيْدَتْهُ بَعْلِي»^(٤).

Muhaddis Süreyc ibni Yûnus'dan¹ (v. 235/849) rivâyet edildiğine göre şöyle demiştir: Allah Teâlâ'nın yeryüzünü dolaşan melekleri vardır ki, onlar Muhammed aleyhisselâma hürmeten, Ahmed ve Muhammed adındaki kimselerin yaşadığı evleri ziyaret ederler.

Metindeki “iyâdetühâ” kelimesinin “ibâdetühâ” şeklinde okunması hâlinde bu cümlemin anlamı şöyle olur: Onların görevleri, Muhammed aleyhisselâma hürmeten, Ahmed ve Muhammed adlı kimselerin yaşadığı evleri korumaktır.

Kâdî ve muhaddis İbni Kâni'in² (v. 351/962) sahâbeden Ebû'l-Hamrâ³ vasıtasıyla rivâyet ettiğine göre, Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

“Mi'râca çıktığım vakit Arş'ta şöyle bir yazı gördüm: “Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah; ben Muhammed'i Ali ile destekledim.”⁴

1. Süreyc ibni Yûnus; kendisinden Müslim, Nesâî, Bakî bin Mahled, Ebû Zûr'a er-Râzî gibi ünlü muhaddislerin hadis rivâyet ettiği bir muhaddis ve tanınmış bir âbidir.
2. İbni Kâni', *Mu'cemü's-sahâbe* adlı eseriyle ünlü hadis âlimidir. Abdullah bin Ahmed ibni Hanbel, İbni Cerîr et-Taberî, Ebû'l-Kâsım el-Begavî gibi âlimlerden hadis öğrenmiş, kendisinden de Dârekutnî, Hâkim en-Nisâbûrî gibi muhaddisler hadis rivâyet etmiştir.
3. “Ebû'l-Hamrâ” künyesiyle bilinen iki sahâbî vardır. Biri Resûl-i Ekrem'in hizmetkârı Hilâl ibni Hâris'tir. Diğeri de Bedir ve Uhud Gazvelerine katılmış olan Ebû'l-Hamrâ'dır. Taberânî bu rivâyetin Resûl-i Ekrem'in hizmetkârı Ebû'l-Hamrâ'dan geldiğini söylemektedir (*el-Mu'cemü'l-kebîr* [Selefi], XXII, 200, nr. 525-26).
4. Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr* (Selefi), XXII, 200, nr. 526; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, IX, 121.

٤٢٨ - وفي التفسير ، عن ابن عباس ، في قوله تعالى : ﴿ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا ﴾ [الكهف : ٨٢] .

قال : لَوْحٌ مِنْ ذَهَبٍ فِيهِ مَكْتُوبٌ : عَجِبْتُ ^(١) لِمَنْ أَيْقَنَ بِالْقَدَرِ ، كَيْفَ يَنْصَبُ ؟ عَجَباً لِمَنْ أَيْقَنَ بِالنَّارِ كَيْفَ يَضْحَكُ ؟ عَجَباً لِمَنْ يَرَى الدُّنْيَا وَتَقَلُّبُهَا بِأَهْلِهَا كَيْفَ يَطْمَئِنُّ إِلَيْهَا ؟ أَنَا اللَّهُ ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا ، مُحَمَّدٌ عَبْدِي وَرَسُولِي ^(٢) .

Duvarın Altındaki Yazı

Tefsir kitaplarında,¹ Abdullah ibni Abbâs radiyallahu anhumânın “Doğrulttuğum duvar ise o şehirdeki iki yetim çocuğa âitti. Altında da onlara mîras kalan bir hazine vardı.”² âyetini tefsir ederken şöyle dediği rivâyet edilmektedir:

“Duvarın altında, üzerinde şu yazının bulunduğu altın bir levha vardı:

‘Bütün benliği ile kadere îmân eden, sonra da kendini helâk edercesine rızık peşinde koşup duran kimseye şaşarım?’

‘Cehennem’in varlığına bütün kalbiyle inanan, sonra da kahkaha atıp duran kimseye şaşarım?’

‘Dünyanın, içinde yaşayanlarla birlikte hâlden hâle girdiğini görüp de ona gönül bağlayan şaşarım.

‘Ben Allahım! Benden başka ilâh yoktur. Muhammed Benim kulum ve Resûlümdür.’”³

Buradaki uzun rivâyet, Ebû Zer el-Gıfârî’nin Resûl-i Ekrem’e muhtelif konulara dâir sorduğu soru ve aldığı cevaplardan ibârettir. Konumuzla ilgili olarak Ebû Zer:

“Yâ Resûlallah! Hz. Mûsâ’nın suhufunda neler vardı?” diye sormuş. Allah’ın Elçisi de bu suhufun ibretli sözlerden ibâret olduğunu söyleyerek yukarıdaki misâlleri vermiştir. Buradaki cevaplar arasında şunlar da vardır:

“Ölümün varlığına inanıp da sevinen kimseye şaşarım. Yarın hesap vereceğine inanıp da yapması gerekeni yapmayana şaşarım.”⁴

1. Bu rivâyet, İbni Ebû Hâtim’in *et-Tefsîr*, İbni Kesîr’in *Tefsîru’l-Kur’âni’l-azîm*, Sü-yûtî’nin *ed-Dürrü’l-mensûr*, Şevkânî’nin *Fethu’l-kadîr* adlı tefsirlerinde Kehf sûresinin 82. âyetinin tefsirinde bulunmaktadır. Hadis kitaplarındaki yerini görmek için aşağıdaki dipnotuna bakınız.

2. Kehf 18/82.

3. İbni Hibbân, *es-Sahîh* (Arnaût), II, 78, nr. 361.

4. Ayrıca bk. Heysemî, *Mecma’u’z-zevâid*, VII, 53-54.

Ondan Söz Eden Yazılar

Abdullah ibni Abbâs radiyallahu anhumâ şöyle demiştir:

“Cennet’in kapısına şöyle yazılmıştır: Elbette Allah Benim. Benden başka ilâh yoktur. Muhammed Allah’ın Elçisidir. ‘Lâilâhe illallah Muhammedün Resûlullah’ diyenlere azap etmem.”¹

Resûl-i Ekrem Efendimiz’in doğumundan önceki devirlere ait bir taşın üzerinde, kudret kalemiyle şöyle yazıldığı bazı eserlerde kaydedilmiştir: “Muhammed Allah’tan başkasına ibâdet etmeyendir (Takî); insanların bozduğunu düzeltendir (Muslih); Âdemoğlunun efendisidir (Seyyid); halkın ve Hakk’ın güvenini kazanmıştır (Emîn).”

Mâlikî fakihî Atîk ibni Ali es-Simintârî² (v. 464/1072), Horasan şehirlerinden birinde yeni doğan bir çocuğun bir böğründe “lâilâhe illallah”, diğer böğründe de “Muhammedün Resûlullah” yazılmış olduğunu gördüğünü belirtir.

Tarihçiler, Hindistan şehirlerinden birinde, üzerine beyaz bir yazıyla “Lâ ilâhe illallah Muhammedün Resûlullah” yazılmış bir gül bulunduğundan söz ederler.

وعن ابن عباس: على باب الجنة مكتوب: إني أنا الله ، لا إله إلا أنا ، محمد رسول الله ، لا أعذب من قالها .

وذكر أنه وجد على الحِجَارَةِ الْقَدِيمَةِ مكتوب: محمد تَقِيٌّ مصلح ، وسيدٌ أمين .

وذكر السِّمْنَطَارِي⁽³⁾ أنه شاهد في [بعض] بلاد خُرَاسَان مولوداً وُلِدَ على أحد جَنْبَيْهِ مكتوبٌ: لا إله إلا الله ، وعلى الآخر مكتوبٌ: محمد رسول الله .
وذكر الإخْبَارِيُّونَ: أنَّ ببلاد الهند وَرَدَ أحمر مكتوباً عليه بالأبيض: لا إله إلا الله ، محمد رسول الله .

1. Müttakî el-Hindî, *Kenzü'l-ummâl* (Sekkâ), I, 57, nr. 185, 186.

Bazı rivâyetlere göre bu ibare Arş’ın üzerindedir.

2. es-Simintârî; Sicilyalı (Endülüslü) Mâlikî fakihî, âbid ve zâhid bir âlimdir. Onun *Ahbâru's-sâlihîn*, *Ahbâru'l-ulemâ* ve on iki ciltten meydana gelen *Kitâbü'r-Rekâik* gibi eserleri vardır.

وَرُوِيَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ ، عَنْ أَبِيهِ (٤) : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ : أَلَا لِيَقُمَنَّ مِنْ أَسْمِهِ (٤٦/أ) مُحَمَّدٌ ، فَلِيَدْخُلَ الْجَنَّةَ لِكِرَامَةِ اسْمِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ .

وَرَوَى ابْنُ الْقَاسِمِ (١) فِي سَمَاعِهِ ، وَابْنُ وَهْبٍ (٢) فِي «جَامِعِهِ» عَنْ مَالِكٍ قَالَ : سَمِعْتُ أَهْلَ مَكَّةَ يَقُولُونَ : مَا مِنْ بَيْتٍ فِيهِ اسْمُ مُحَمَّدٍ ﷺ إِلَّا نَمَّا وَرُزِقُوا (٣) .

Adı Muhammed Olanlara Müjde

Hiz. Hüseyin'in torunlarından Ca'fer-i Sâdık'ın (v. 148/765) babası Muhammed el-Bâkır'dan³ (v. 114/733) rivâyet edildiğine göre, kıyâmet gününde bir görevli şöyle ilân edecek:

“Bana kulak verin! Adı Muhammed olan herkes, Muhammed aley-hisselâmin adını taşıdığı için bulunduğu yerden ayrılıp doğruca Cennet'e girsin.”

İmâm Mâlik'in arkadaşı muhaddis Abdurrahmân ibni Kâsım el-Utekî⁴ (v. 191/807), hocalarından duyduğu rivâyetlerde, tebe-i tâbiîn âlimlerinden Abdullah ibni Vehb¹ (v. 197/813) ise “Kitâbü'l-Câmi” adlı eserinde Mâlik ibni Enes'in (v. 179/795) şöyle dediğini rivâyet ederler:

“Mekkelilerin şöyle dediğini duydum: İçinde Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem adını taşıyan kimselerin bulunduğu evlerde yaşayanların evlâdı çok, rızıkları bol olur.”²

3. Muhammed el-Bâkır, tâbiîn âlimlerinden ve Ehl-i beyt'in ileri gelenlerinden olup on iki imâmın beşincisidir.
4. Mısır müftüsü Abdurrahman ibni Kâsım el-Utekî, Mâlik ibni Enes'in arkadaşı ve onun el-Muvatta' adlı hadîs kitabının râvisidir.

1. Ahzâb 33/53.
2. Bu rivâyetin kaynağı bulunamadı.
3. İsrâ 17/1.

1. Abdullah ibni Vehb hakkında bilgi için bk. I, 356.
2. Münâvî, Feyzü'l-kadîr, V, 453. Bazı rivâyetlerde “Komşularının da rızkı bol olur” ilâvesi vardır.

٤٢٩ - وعنه عليه السلام: «ما ضرَّ أحدكم أن يكون في بيته محمدٌ ومحمدان وثلاثة»^(٤).

٤٣٠ - وعن عبد الله بن مسعود: إنَّ اللهَ نظر إلى قلوب العباد ، فاختار منها قلبَ محمد عليه السلام ، فاصطفاه لنفسه ، فبعثه برسالته^(٥).

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

«مَاضِرٌ أَحَدَكُمْ أَنْ يَكُونَ فِي بَيْتِهِ مُحَمَّدٌ وَمُحَمَّدَانِ وَثَلَاثَةٌ» “Birinizin evinde Muhammed adında bir, iki veya üç kişinin olması size zarar değil, fayda verir.”³

Abdullah ibni Mes'ûd radiyallahu anh⁴ (v. 32/652) şöyle demiştir:

“Allah Teâlâ kullarının kalplerine baktı, onların arasından Muhammed aleyhisselâmın kalbini seçti; onu Kendine ayırdı ve onu peygamber olarak gönderdi.”

Hadis-i şerîfin tamamı şöyledir: “Allah Teâlâ kulların kalplerine baktı, Muhammed'in kalbini kulların kalplerinin en hayırlısı buldu, onu Kendine ayırdı ve peygamber olarak gönderdi. Muhammed'in kalbinden sonra kulların kalplerine bir daha baktı, onun ashâbının kalplerini kulların kalplerinin en hayırlısı buldu, bunun üzerine onları peygamberinin vezirleri yaptı. Onlar, Allah'ın dini uğrunda savaşırlar. Müslümanların güzel gördüğü bir şey Allah'ın yanında da güzeldir; Müslümanların kötü gördüğü bir şey, Allah'ın yanında da kötüdür.”⁵

3. İbni Sa'd, *et-Tabakâtü'l-kübrâ*, V, 54.

4. Abdullah ibni Mes'ûd hakkında bilgi için bk. I, 279.

5. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, I, 379; Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebîr* (Selefi), IX, 112-13, nr. 7582-83; Heysemî, *Mecma'u'z-zevâid*, I, 177-178, VIII, 252-253.

٤٣١ - وحكى النقاش أن النبي ﷺ - لما نزلت: ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا﴾ [الأحزاب: ٥٣] - قام خطيباً ، فقال: «يا معشر أهل الإيمان! إنَّ الله [تعالى] فضَّلني عليكم تفضيلاً ، وفضَّل نسائي على نساءكم تفضيلاً^(٦) . . . » الحديث .

Tefsir, kırâat ve hadis âlimi Ebû Bekir en-Nakkâş⁶ (v. 351/962) şöyle demiştir: ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تَنْكِحُوا أَزْوَاجَهُ مِنْ بَعْدِهِ أَبَدًا، إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا﴾ "Peygamber'i üzmek de, onun ölümünden sonra hanımlarını nikâhlamak da size ebediyen yasaklanmıştır. Bunları yapmanız Allah katında büyük bir günahdır."¹ âyeti nâzil olunca Resûl-i Ekrem ayağa kalkarak ashâbına şöyle hitap etti:

«يَا مَعْشَرَ أَهْلِ الْإِيمَانِ! إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فَضَّلَنِي عَلَيْكُمْ تَفْضِيلًا، وَفَضَّلَ نِسَائِي عَلَى نِسَائِكُمْ تَفْضِيلًا» "Ey îmân edenler topluluğu! Allah Teâlâ beni sizlere üstün tutmuştur. Hanımlarımı da sizin kadınlarınıza üstün tutmuştur."²

6. Ebû Bekir Muhammed ibni Hasan en-Nakkâş hakkında bilgi için bk. I, 107.

1. Ahzâb 33/53.

2. Bu rivayetin kaynağı bulunamadı.

فصل

فِي تَفْضِيلِهِ بِمَا تَضَمَّتْهُ كَرَامَةُ الْإِسْرَاءِ مِنَ الْمُنَاجَاةِ وَالرُّؤْيَا
وَأَمَامَةِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْعُرُوجِ بِهِ إِلَى سِدْرَةِ الْمُتَهَيَّ
وَمَا رَأَى مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى

ومن خصائصه ﷺ قصة الإسراء وما انطوت عليه من درجات الرفعة مما نبه
عليه الكتاب العزيز، وشرحه صحاح الأخبار؛ قال الله تعالى: ﴿سُبْحَنَ الَّذِي
أَسْرَى عَبْدَهُ لَيْلًا مِنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ
أَيْنِنَّا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الإسراء: ١].

2. Mi'râc Gecesinde Olanlar

Bu bahiste, Resûl-i Ekrem'in; İsrâ ve Mi'râc olayında Allah ile ko-
nuşması, O'nu görmesi, peygamberlere imâm olup namaz kıldırması,
Sidretü'l-müntehâ'ya çıkması, Rabbinin büyük âyetlerini görmesi gibi üs-
tünlükleri ele alınacaktır.

Allah Teâlâ'nın sadece Resûl-i Ekrem Efendimiz'e verdiği özellikler
vardır. Mi'râc olayı bu özelliklerden biridir. Onun sahip olduğu diğer üs-
tünlükler Kur'ân-ı Kerîm'de anlatılmış, sahîh hadis ve haberlerde genişçe
açıklanmıştır.

Mi'râc konusunda Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى
بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا، إِنَّهُ
هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ "Gecenin bir bölümünde kulu Muhammed'i, kendisine
bazı mucizelerimizi göstermek için Mescid-i Harâm'dan alıp çevresini
mübârek kıldığımız Mescid-i Aksâ'ya götüren Allah, her türlü kusurdan ve
ortaktan münezzehtir. Elbette O her şeyi duyan, her şeyi görendir."³

1. Ahzâb 33/53.

2. Bu rivayetin kaynağı bulunamadı.

3. İsrâ 17/1.

وقال تعالى: ﴿وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۖ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۚ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ۚ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ۖ ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ۖ وَهُوَ بِالْأُفُقِ
الْأَعْلَىٰ ۖ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ۖ فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۖ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۚ مَا
كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ۚ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ۚ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۖ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۖ
عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ۖ إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ۚ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ۚ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ
رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ﴾ [النجم: ١، ١٨].

Gözün gördüğünü kalp yalanlamadı.

Onun gördüğü şey hakkında şimdi siz onunla tartışacak mısınız?

And olsun ki onu başka bir inişinde de gördü:

Sidretü'l-Müntehâ'nın yanında.

Onun yanında da Me'vâ Cenneti vardır.

O vakit Sidre'yi kaplayan kaplıyordu.

Göz ne şaşı, ne de haddinden aştı.

Peygamber Efendimiz'in gördüğü şeyin Allah olduğu yönünde de, Cebrâil olduğu yönünde de rivâyet ve yorumlar vardır. Çünkü âyetlerin lâfızları her iki ihtimâle de elverişli bulunmaktadır.

And olsun ki Rabbinin varlığını gösteren en büyük delillerden bir kısmını gördü.”¹

1. Necm 53/1-18).

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ. مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ. وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ. إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ. عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ. ذُو مِرَّةٍ، فَاسْتَوَىٰ. وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ. ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ. فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ. فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ. مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ. أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ. وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ. عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ. عِنْدَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ. إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ. مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ. لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ﴾

“And olsun yıldıza, battığı zaman.

Arkadaşınız ne saptı, ne de şaşırdı.

O kendi hevâ-hevesine göre de konuşmaz.

Onun söyledikleri kendisine vahyolunandan başka bir şey değildir.

Kendisine onu muazzam kuvvetlerin sahibi öğretti.

Ki o üstün bir akıl ve dirayete sahiptir. Peygamber'e gerçek hâliyle göründü.

O zaman ufkun en uç noktasında idi.

Sonra indi, yaklaştı.

İki yay kadar oldu, hattâ daha da yakın.

Aynı oku atmak üzere üst üste konmuş iki yay kadar veya yayın iki ucu kadar yaklaştı.

O, kuluna vahyedeceği şeyi vahyetti.

فلا خلاف بين المسلمين في صحة الإسراء به ﷺ ، إذ هو نص القرآن ،
وجاءت بتفصيله ، وشرح عجائبه ، وخوائص نبينا محمد ﷺ ، فيه أحاديث
كثيرة منتشرة ، رأينا أن نقدّم أكملها ، ونشير إلى زيادة من غيره يجب ذكرها .

İsrâ olayının kesinliği konusunda, Müslümanlar arasında görüş ayrılığı yoktur.¹ Çünkü İsrâ olayını Kur'an-ı Kerîm haber vermektedir. İsrâ ve Mi'râc olayının tafsîlâtı, bu esnada meydana gelen hârikulâde olaylar ve Peygamberimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'in şahsına mahsus özelliklere dâir meşhûr olan pek çok hadis-i şerîf vardır. Biz bunlardan en sahîh olanını zikredecek,² gerektiğinde diğer rivâyetlerden de faydalana-
cağız.

1. İsrâ hadisesi Kur'an-ı Kerîm'de geçtiği ve ona inanmamak küfrü gerektirdiği için, hangi fırkaya veya mezhebe mensup olurlarsa olsunlar, bütün Müslümanlar ona inanırlar. İhtilâf edilen husus, daha sonra genişçe anlatılacağı üzere, bu olayın uykuda mı, yoksa uyanıkken mi olduğudur.

2. Bu hadis *Sahih-i Müslim*'dedir (İmân 259, nr. 162).